

Dnr 253, 2011, 092
2011-12-14

RIKTLINJER FÖR PRÖVNING AV STATS BIDRAG FÖR STUDIEFÖRBUND

Fastställda av Folkbildningsrådets styrelse 2011-12-14

- **vid ansökan om att starta nytt studieförbund**
- **vid ansökan om att överta statsbidrag för befintlig verksamhet**
- **vid samgående mellan studieförbund**
- **vid infasning, avveckling och utfasning av statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet**

Folkbildningsrådet har av riksdag och regering i uppdrag att besluta om vilka folkhögskolor och studieförbund som ska få statsbidrag. Det här dokumentet ger anvisningar om hur sådana frågor hanteras för studieförbund.

Ansökan om statsbidrag till nytt självständigt studieförbund

Folkbildningsrådet har fastställt grundvillkor för att en sökande organisation ska kunna bli godkänd som mottagare av statsbidrag till studieförbund. Folkbildningsrådet gör en bedömning om den planerade verksamheten motsvarar de krav, villkor och prioriteringar som anges nedan. Folkbildningsrådet gör en helhetsbedömning där befintlig verksamhet och ekonomiskt utrymme vägs in.

Beredning

Vid prövning av inkomna ansökningar utgår Folkbildningsrådet från de syften med statsbidraget som anges i Förordningen (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen samt regeringens årliga riktlinjer till Folkbildningsrådet.

Folkbildningsrådets styrelse tillsätter årligen en beredningsgrupp med representanter från Folkbildningsrådets medlemsorganisationer, som prövar inkomna ansökningar från nya bidragsmottagare och ger styrelsen underlag till beslut. Vid beredningen inhämtas synpunkter från berörda organisationer, landsting och regioner.

Vid bedömning av ansökan om statsbidrag tar Folkbildningsrådets styrelse hänsyn till om verksamheten kan tillgodose nya bildnings- och utvecklingsbehov eller innebär en pedagogisk förnyelse av folkbildningen. Styrelsen beaktar också om ansökan kommer från nya rörelser eller från organisationer som saknar egen tillgång till studieförbund. Efter beredning av ansökan fattas beslut av Folkbildningsrådets styrelse i samband med beslut om övrig statsbidragsfördelning.

Grundvillkor

För att kunna verka som självständig statsbidragsmottagare krävs

att verksamheten uppfyller statens syften enligt Förordning (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen och Folkbildningsrådets statsbidragsvillkor,

att organisationen kan svara för det kvalitetsarbete som är ett krav för att motta statsbidrag och har goda insikter om vilken verksamhet som utgör grund för statsbidrag. Vidare ska organisationen svara för den uppföljning, verksamhetsrapportering och kvalitetsredovisning som årligen åligger mottagare av statsbidrag inom folkbildningsområdet.

För att kunna bli godkänd som ny självständig statsbidragsmottagare krävs även

att ansökande studieförbund har en demokratisk uppbyggnad, en ansvarig styrelse, en tydlig organisatorisk struktur och är icke vinstutdelande. De som står bakom ansökan ska ha möjlighet att ta ekonomiskt ansvar för verksamheten, samt kunna klara en ordnad avveckling. Studieförbundet ska kännetecknas av en viss bredd i form av flera medlemsorganisationer i syfte att garantera en innehållsmässig mångfald,

att som underlag för ansökan om statsbidrag till ett nytt självständigt studieförbund redovisas en folkbildningsverksamhet som uppfyller villkoren för statsbidrag och som före ansökningsåret bedrivits under minst två år. Denna verksamhet ska omfatta minst 100 000 studietimmar under ansökningsåret och vara uppföljningsbar och spridd i landet.

Ansökningsförfarande

Ansökan om statsbidrag till nytt självständigt studieförbund

Av ansökan ska framgå

- motiv för ansökan
- en beskrivning av hur planerad verksamhet svarar mot statens syften

- vilken/vilka organisationer som står bakom ansökan
- i vilken juridisk form verksamheten drivs/kommer att drivas
- stadgar och andra styrdokument

- syften och målgrupper för verksamheten
- verksamhetens nuvarande samt planerade omfattning och innehåll
- dokumentation av genomförd verksamhet
- plan för verksamhetens utveckling och kvalitetsuppföljning för 4 år framåt
- plan för verksamhetens ekonomi och finansiering för 4 år framåt

- tillgänglighet för deltagare med funktionsnedsättning
- personalresurser och verksamhetslokaler

- önskad tidpunkt för start av det nya studieförbundet

Försöksverksamhet

Folkbildningsrådet kan tilldela ett administrativt bidrag för en försöksverksamhet under högst tre år, om den sökande organisationen inte har tillräcklig egen erfarenhet av organiserad folkbildningsverksamhet för att direkt kunna prövas som statsbidragsmottagare. Till ansökan ska fogas en överenskommelse med det studieförbund man önskar samverka med under försöksperioden.

Det studieförbund som den sökande samverkar med under försöksperioden ansvarar gentemot Folkbildningsrådet för rapportering samt för att den genomförda verksamheten uppfyller statsbidragsvillkoren. Försöksverksamheten ska särredovisas från ordinarie verksamhet hos ansvarigt studieförbund. Folkbildningsrådet gör en årlig uppföljning av försöksverksamheten inför beslut om fortsatt stöd.

Ansökan görs senast den 1 mars inför kommande kalenderår enligt Folkbildningsrådets formulär (finns att hämta på www.folkbildning.se från och med 1 februari 2012)

Ansökan om övertagande av statsbidrag vid överlåtelse/samgående

När studieförbund önskar överta statsbidrag för befintlig folkbildningsverksamhet, liksom vid önskemål om samgående, ska Folkbildningsrådet kontaktas för samråd innan förhandlingar inleds. Ansökningar om övertagande av statsbidrag behandlas årligen av Folkbildningsrådet och beslutas i anslutning till ordinarie statsbidragsfördelning för kommande år. Till ansökan ska avtal och övriga dokument mellan inblandade parter biläggas.

Ansökan görs senast den 1 mars inför kommande kalenderår enligt Folkbildningsrådets formulär (finns att hämta på www.folkbildning.se från och med 1 februari 2012)

Infasning

Ett självständigt statsbidragsberättigat studieförbund har, enligt 2012 års statsbidragsmodell, en infasningsperiod på högst fyra år. För att möjliggöra stabilitet, spridning och fortsatt tillväxt bör studieförbundet under infasningsperioden nå en nivå av 200 000 studietimmar. Efter infasningsperioden erhåller nya studieförbund statsbidrag enligt samma villkor och fördelningsprinciper som andra studieförbund.

Under infasningsperioden kommer Folkbildningsrådet att årligen fastställa statsbidrag för studieförbund med hänsyn till verksamhetsutveckling, planerad tillväxt, och ekonomiskt utrymme.

Utfasning/Avveckling

I de fall en bidragsmottagare ska avveckla sin verksamhet, ska bidragsmottagaren tillsammans med Folkbildningsrådet ta fram en plan för hur statsbidraget ska hanteras under avvecklingsfasen. Planen ska godkännas av både bidragsmottagarens och Folkbildningsrådets styrelse. Verksamheten ska avvecklas så att skador för deltagarna minimeras.

Om ett studieförbund kraftigt minskar sin verksamhet eller inte längre uppfyller statsbidragsvillkoren, kommer Folkbildningsrådet att pröva rätten till fortsatt statsbidrag. Folkbildningsrådet tar i detta fall initiativ till samråd med statsbidragsmottagaren. Vid konkurs görs en överenskommelse mellan Folkbildningsrådet och konkursförvaltaren om avveckling av verksamheten och hantering av statsbidraget.

Några exempel.

Ansökningar bedöms i varje enskilt fall utifrån ovanstående villkor och prioriteringar.

Vägen till ett självständigt statsbidragsberättigat studieförbund genom försöksverksamhet

År	Organisationsform	Studietim.	Statsbidrag
År 0	Ansökningsår (ansökan om försöksverksamhet ska sändas in senast 1 mars)		
År 1	Försöksverksamhet		Administrativt bidrag ¹
År 2	Försöksverksamhet		Administrativt bidrag
År 3	Försöksverksamhet Ansökningsår (ansökan ska sändas in senast 1 mars)	Minst 100 000	Administrativt bidrag
År 4	Statsbidragsberättigat stfb/Infasning		Särskilt statsbidrag ²
År 5	Statsbidragsberättigat stfb/Infasning		Särskilt statsbidrag
År 6	Statsbidragsberättigat stfb/Infasning		Särskilt statsbidrag
År 7	Statsbidragsberättigat stfb/Infasning		Särskilt statsbidrag
År 8	Statsbidragsberättigat studieförbund	Ca 200 000	Ordinarie statsbidragsfördelning

Vägen till ett självständigt statsbidragsberättigat studieförbund utan särskilda medel till försöksverksamhet

År	Organisationsform	Studietim.	Statsbidrag
År 0	Studieverksamhet i samverkan med något eller några studieförbund minst två år närmast före ansökningsåret Ansökningsår (ansökan ska sändas in senast 1 mars)	Minst 100 000	
År 1	Statsbidragsberättigat stfb/Infasning		Särskilt statsbidrag
År 2	Statsbidragsberättigat stfb/Infasning		Särskilt statsbidrag
År 3	Statsbidragsberättigat stfb/Infasning		Särskilt statsbidrag
År 4	Statsbidragsberättigat stfb/Infasning		Särskilt statsbidrag
År 5	Statsbidragsberättigat studieförbund	Ca 200 000	Ordinarie statsbidragsfördelning

Bilagor:

Förordningen om statsbidrag till folkbildningen

Statsbidragsvillkor

Kriterier och fördelningsprinciper

¹ Administrativt bidrag betalas ut till sökande organisation.

² Särskilt statsbidrag innebär att styrelsen fattar särskilt beslut under en infasningsperiod med hänsyn till verksamhetsutveckling, planerad tillväxt och ekonomiskt utrymme